Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N°1063

HANOI	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Kể từ 1er và 16 mỗi tháng	6$00	3$00	1$50	0$50
Kể từ 1er và 16 mỗi tháng, có báo Phụ-nữ Thời-đàm	6$30	3$20	1$75	0$60
Kể từ 1er và 16 mỗi tháng, có báo Phụ-nữ Thời-đàm và báo Nhi-đồng	6$60	3$30	1$65	0$55
Kể từ 1er và 16 mỗi tháng, có báo Phụ-nữ Thời-đàm và báo Nhi-đồng và báo Trung-Bắc Chủ-nhật	12$00	6$00	3$00	1$00
Tỉnh-quê	»	»	»	»
Các công-sở	»	8$00	4$00	»
Các làng và Các công-sở	9$00	4$50	2$25	0$80

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LOẠN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

4e page	Une seule insertion. . . . 0$10 le c/m
	Par contrat annuel
	Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
	Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
	Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái nguyên-nhân cùng-khốn ở xã-hội ta bây giờ

Ở xã hội ta bây giờ, trừ nghề làm quan là một nghề làm giàu rất mau và rất dễ, người làm ấy phẩu nhiều được giàu có sung-sướng đã đành, nông là nghề gốc trong nước, trên thì chính-phủ sẵn lòng săn-sóc đến, mở ra trường Nông-lâm để rèn đúc lấy người giúp việc nông chính, lập phép dẫn thủy nhập-điền để phòng thiên-tai, nào là phép lựa giống, nào là cách bón phân, tuy chưa thi-hành được khắp cả trong dân gian, mà lâm lợi cho nhà nông cũng đã nhiều. Dưới thì các nhà tư-bản, nhờ được lối giao-thông tiện lợi, cách vận-tải dễ dàng, đã nhiều người trù liệu đến việc khẩn-hoang, việc đồn-điền, mà lợi đất cũng đã mở thêm ra được dần dần. Nghề công thì hoặc là nhân nghề cũ mà làm tinh xảo thêm, hoặc là chế ra đồ cần thiết mà nước ta xưa kia chưa có, tuy chưa dám nói rằng đồ chế-tạo của mình đã được thật khéo thật đủ, mà số tiêu thụ cũng đã rộng, mối lợi thu về cũng có khá hơn xưa. Nghề thương thì nhờ về cách giao-thông tiện lợi, và một phần nhờ về nghề công tinh tiến, sự buôn bán xem chừng cũng đã thấy phát đạt, qui-mô cũng đã có rộng rãi, tuy vẫn chưa đủ sức đua tranh với người ở chỗ đại thị-trường trong thế giới, mà cũng không phải là cái lối buôn thúng bán mẹt, mua đầu chợ bán cuối chợ như việc buôn của ta xưa. Nói tóm lại, đường sinh lý của ta bây giờ, ví với mười lăm năm về trước, thật cũng đã có cải quan, và lại trình-độ sinh-hoạt của nhân-dân một ngày một xa-xỉ, ở các nơi thành-phố lớn, cùng các nơi phụ-cận, nhà cửa thì thật là tráng lệ, phục sức thì thật là xa hoa, cách chơi bời, lối giao-thiệp lại thêm nhiều kiểu mới thức lạ. Cứ bề ngoài mà xem, ai chẳng bảo rằng tài nguyên đã thịnh đạt, sinh kế đã sung dụ, người Nam bây giờ thật sung sướng hơn người Nam từ hai ba mươi năm về trước. Mà xét ra cho kỹ, thì suốt thành thị cho đến thôn-quê, những nhà giàu có lớn lẫy, tiền thu vào hàng ngày có đến hàng trăm hàng chục, có của nổi của chìm, của ăn của để, thì một trăm phần chưa chắc đã được một hai phần. Thử đếm hạng người có tư cơ điền sản, số tiền vào vẫn hơn số tiền ra, chi dụng thường được phong-lưu dư dụ, thì một trăm phần để được độ bảy tám phần. Còn ra thì toàn là những người hoặc là làm thuê làm mướn, hoặc là buôn bán lẳng xẳng, ăn bữa hôm lo bữa mai, được đồng nào xào đồng ấy; từ hạng người ấy giở xuống, cách sinh-hoạt lại rất là khốn nạn, không tài nào tả được cho cùng. Cái kết quả xấu ấy, từ đâu mà sinh ra, ta thử lưu tâm đò xét, mà cùng nhau tìm phương bổ-cứu, tưởng cũng là một việc rất thiết ở cái buổi sinh-kế gian nan này.

Trước hãy xin nói cư dân ở các nơi thành thị, một là trong nhà người sinh lợi ít mà người phải lợi nhiều: trong một gia-đình, người nào cũng có cái trách-nhiệm sinh-lợi, cũng phải lo đóng góp phần mình, thì gia kế mới mong được doanh dư. Ở xã-hội ta theo cái thói quen đã từ bao giờ, những nhà làm công làm việc, thì phần nhiều sinh-lợi chỉ có một người chồng, những nhà buôn bán, thì phần nhiều sinh-lợi chỉ có một người vợ, còn ra thì chỉ bỏ tay mà ngồi, trăm khoản chi tiêu ở trong nhà, đều hong hóng trông mong vào đó. Thế là người sinh lợi có một phần, mà người phân lợi gấp hơn đến mấy phần. Nào có những thế đâu, lại còn vì ăn dưng ngồi rồi, mà sinh ra nhiều điều tai hại khác. Lắm người đàn bà cậy chồng làm việc có lương bổng, rồi đua chị đua em, sinh ra đồng bóng chơi bời; lắm người đàn ông thấy vợ buôn bán có lời có lãi, rồi vui chúng vui bạn, sinh ra cờ bạc rượu chè; nhà thì vì người chồng, nhà thì vì người vợ, say đắm vào sự dâm dật kiêu xa, số chi tiêu cứ một ngày một thêm, không biết đến đâu là cùng cực

Hai là vì người mình tính hay cầu thả; về sự kinh phí không biết xếp đặt cho phân minh. Lớn thì một nước, vừa thì một làng, nhỏ nữa trong một nhà, số kinh phí trong một năm, tất phải lượng số tiền thu để làm số tiền chi, khoản nào khoản ấy, đều phải xếp đặt trù liệu trước, số tiền vào và số tiền ra thường cho cân nhau, mới mong khỏi sự túng thiếu. Người các nước văn-minh về tài chính rất là kỹ càng tiêm tất, các khoản tiền chi, đều chiếu số tiền thu mà định trước, lại tháng tháng để riêng ra một số tiền, để phòng những sự cần tiêu bất kỳ, (như những việc cưới xin, ma chay, hay là đau yếu vân vân) vì thế cho nên, không những là những nhà phong phú vì số tiền thu nhiều quá, mà sự chi tiêu thường được doanh dư đã đành, mà những nhà trung-sản giở xuống, làm ra nhiều thì tiêu nhiều, làm ra ít thì tiêu ít, không mấy nhà vì những sự xảy đến bất kỳ đến nỗi nợ nần mà mắc vòng công nợ. Người mình thì không thế, về gia-chính rất là cẩu thả, sự kinh phí không chịu chia từng khoản mà xếp đặt trước cho phân minh, lại thêm cái tính vụ danh, cách cư xử rong gia-đình, lối giao thiệp với xã-hội, không chịu theo cái gia-tư của mình, mà một vùng hai phải, cứ phô-trương phần sức, để mua lấy cái hảnh diện ở bên ngoài. Số tiền vào có hạn, mà số tiền ra thì tăng mãi lên, tài gì khỏi túng thiếu mà sinh ra công nợ. Ở các nơi đô hội, cách sinh nhai đã khốn khó, mà tập thượng lại xa hoa, các nhà gia tư thường thường phần nhiều không biết lo sâu tính xa, việc nhà xếp đặt không có ngăn nắp, lại không biết theo cái sức mình, chỉ muốn đánh đu với tỉnh, mà vung tay quá trán, trách gì không nợ chồng nợ chất, mà loanh-quanh cả đời gở không ra.

(Còn nữa).

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 25 Mai 1926

Tại cuộc hội-nghị của đảng xã-hội

Tại cuộc hội-nghị của đảng xã-hội, M. Compère Morel có nói đến cái nỗi khó-khăn ngày nay của đảng xã-hội. Ông có nói chánh-đoán xã-hội ở nghị viện này nay không phải là đại biểu của đại-đa số nhân-dân trong nước về đảng xã-hội nữa, vậy đảng xã-hội có quyền tạm thời liên lạc với các đảng về tả dực hoặc hữu dực, song cũng không để cho mất cái quyền độc lập của mình. M. Lebas, cựu-kích đảng cộng sản, M. Léon Blum cũng bàn đáng nên kết chặt mối liên lạc với nhau, và ông lại trách M. Renaudel muốn xui giục đảng xã-hội cấp tiến đứng theo đảng xã-hội Snu. M. Renaudel có xướng lên cái vấn-đề sau này: Nếu tòa nội-các sau này mời đảng xã-hội dự vào, thì đảng xã-hội có thể từ chối được không? Rồi ông có bàn hội-đồng nên quyết nghị về cái vấn-đề ấy.

Mấy cuộc bay

Ngày hôm qua một phi hành gia Ba-lan, là trung úy Orlo vừa đi khởi hành ở Villacoublay để bay từ Paris đến Tokio bằng một cái tàu bay kiểu Potp, Đó lần thứ nhất ở Varsovie.

Sáng hôm nay, M. Pelletier d'Oisy đã khởi hành đi Moscou, là nơi đỗ thứ nhất về cuộc bay Paris-Tokio.

Hai anh em Arrachard, một người là đại-úy, một người là phó-quản, sẽ bay một cuộc dài nhất thế-giới, bay thẳng về vịnh Persique.

Nay mai lại sẽ đặt hai cuộc bay đến Madagascar.

Việc ở Maroc

Sau buổi hội-đồng của quan thượng-thư xứ về mọi khoản của Abd-el-Krim, M. Briand có tuyên-bố những lời sau này: Ta không thể điều đình với Abd el Krim được, vì Abd el-Krim không là đại-biểu cho ai cả, mà hắn chỉ muốn kéo dài mà thôi M. Painlevé lại có nói: Abd el-Krim trốn mất rồi. Ta sẽ thế thì hành một cái chính sách hòa hiếu đối với các sắc tộc.

M. Parant chánh phái-bộ về-binh ở Rif đi tới Fez, có mang một bức thư của Abd-el-Krim gửi đến Sweet xin đình chiến 15 ngày.

Việc ở Syrie

M. De Jouvenel có tuyên bố rằng hiến-pháp của dân quốc Liban hiện đã công bố. Ngài đã ký lệnh cử các nghị-viên lập-nghị-viện nước Liban. Ngài lại có nói: Vì nghị-viện muốn đã cải quyền ấn xá cho quan tổng-thống mới của nước Liban, không có thì ngài cũng ấn xá cho tội nhân rồi.

Việc nước Nhật-bản

Bộ ngoại giao Nhật-bản có nói tin rằng nước Nhật muốn đặt một cuộc hội nghị riêng về việc giảm quân bị, mà không cần đến sự dự thính của Nhật sẽ lòng hiệp lực với liệt cường để mưu việc thành giảm quân bị, vì vậy nước Nhật mong rằng tại hội-đồng dự-bị cuộc hội nghị kỳ, mọi việc đều được hoàn bảo; nước Nhật không có ý đặt một cuộc hội nghị nào khác cuộc hội-nghị của hội Vạn-quốc nữa.

(Indopacif)

MỘT ĐIỀU MÊ-TIN CỦA NGƯỜI NHẬT

Người Nhật tin rằng con gái sinh nhằm vào năm kia (ngọ) đến năm Ất-tị thì phải) lúc lớn lấy chồng, lấy phải ai thì làm cho người ấy phải khổ một đời. nên nhiều người sinh vào năm ấy đến lúc lớn lên thường đành ở không chồng suốt đời, hay là tự tử để hòa kiếp cho xong, chứ không lấy ai. Vì thế cho nên, cứ mỗi năm ngọ mỗi năm ấy qua đây, có 300 người con gái sinh năm 1906, phải tự tử.

Con trai nước Nhật cũng tin như thế, nên lắm người cứ đến năm ngọ với một người con gái nào, dẫu lúc biết tin người con gái ấy sinh vào tuổi ấy, thì việc hôn nhân lại nang-trở không thành. Cũng may mà cái tuổi Ất-tị ấy, phải qua mỗi giáp 60 năm mới có một lần, chứ nếu cứ có luôn thì nỗng mất biết bao là đời xuân xanh của các đấng tu lông yêu!

Tuy nhiên nhờ về cái phong-trào mới ngày nay thì số người ở vào năm ấy đã bớt đi rồi, phần nhiều đành phận không chồng mà ở, hoặc tìm kế sinh cho một nghề gì có ích cho nhân loại, như nghề hộ sinh, y dược công giáo dục v. v. cứ không quyền sinh một cách vô lý nữa.

Việc Trung-hoa

Ngày 23 Mai 1926

Tòa nội-các Nhan-huệ-Khánh vẫn không hợp được

Tòa nội-các Nhan-huệ-Khánh đã tuyên-bố thành lập rồi, nhưng ngót tháng nay vẫn không sao hợp được, vì các viên tổng-trưởng các bộ không ai chịu đến nhận chức cả. Nhan nói bổ được nữa các viên tổng-trưởng đến, thì có thể hợp được, nhưng xem ra không mấy người chịu nhận, vì vậy người ta nói tòa nội các Nhan-huệ Khánh không khác lại đến đổ mất.

Một cái thảm-kịch vì xe-hỏa

Hôm 20 Mai vừa rồi, vì một sự nhầm trở không ngờ một đoàn xe hỏa chạy đường Kinh Hán bị trượt bánh, đổ xuống. Có năm mươi người bình-khách chết, và nhiều người bị thương.

Ngô-bội Phu muốn đánh Vân-nam

Ngô-bội Phu muốn đánh Vân-nam nên đã chuyển giao cho Dương-Sâm là đốc quân Tứ xuyên 3000 cây súng ron và 50 cỗ súng trái phá, để phòng khi dùng đến

Nước Nga quyết giúp Phùng-ngọc-Tường

Chính-phủ Xô-viết nước Nga quyết giúp quốc-dân quân để đánh lấy lại Thiên tân, nếu không có sự gì ngăn trở thì lập tức tổ chức chính-phủ, lấy lẽ phải-trừ những điều nước bất bình đảng để vũ-động và tuyên-ngôn sẽ thực-hành chủ-nghĩa cộng-sản ở Trung-hoa. Chính-phủ ấy đã trích một số tiền 750 vạn bạc để giúp cho Trung-hoa. Trong số tiền to ấy, sẽ để riêng 50 vạn bạc để đem giúp Quảng phủ Quảng-đông.

Ngô-Tương có lẽ quyết-liệt

Vì những ý-kiến không đồng với không thành [illegible] Ngô-bội-Phu và Trương-tác-Lâm bài bác lẫn nhau, như thế thì chẳng bao lâu hai bác sẽ đến quyết-liệt.

(Dịch báo Tàu)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. Xin quý-báo làm ơn giải đáp cho một việc như sau này:

Nguyên tôi có giao cho người thợ bạc một lạng vàng trị giá năm mươi đồng (50$00) để làm đồ nữ-trang và người thợ bạc có v.ết giấy nhận vàng để làm tin. Trong giấy biên nhận có hẹn là bao nhiêu ngày thì xong, đúng hẹn tôi lại lấy đồ thì người thợ bạc khất mặt hẹn nữa vì chưa có thợ làm. Tôi cũng thợ dạy lời, song-bất hạn này đến hạn khác hình như có ý lừa. Hôm mới đây tôi có ý thúc giục quá thì người thợ bạc lật-lọng nói rằng đã giả đồ nữ-trang cho tôi rồi. Vì vậy tôi có đưa tên thợ bạc ấy ra cảm, nhưng lại giao sang cho quan Annam xử. Việc này đến quan ta thì ông quan ấy lại sẽ quyết là cái giấy của người thợ bạc biên nhận cho tôi không có giá-trị gì nữa vì trước khi quá hạn khất sao không đi trình và số ý bất buộc tôi phải đi thử với tên phó bạc. Cứ lý ra thì tôi không cần phải đi thử vì sự giao dịch có giấy má làm bằng cứ mà giấy ấy hiện tôi còn giữ, và lại nay đã đã có luật pháp trừng bồn-phận ông quan chỉ có thể, chứ không có quyền bắt buộc phải đi thử; mà lấy tình thì thiếu nghĩ tôi có của tốt có quyền cho người thợ bạc đã quá hạn cũng được, miễn là khi nào biết định rằng có ý lừa thì mới phải ra sức công minh. Vậy xin quý báo chỉ rõ cho rằng:

1. Cái giấy mà người thợ bạc biên nhận cho tôi có còn có giá trị gì không?
2. Tôi không muốn đi tìm mà quan có ý bắt buộc phải đi có được không?
3. Nếu không đi thì tôi cái số vàng có đòi lại được không?
4. Muốn lấy lại cái số vàng thì phải làm thế nào? kiện tại đâu? Cách thức kiện thế nào xin quý báo giải đáp rõ cho.

LỜI ĐÁP. — Quan nào bảo ông rằng cái giấy biên nhận của người thợ bạc ấy không có giá trị nữa là nói sai; cái giấy biên nhận ấy vẫn có giá trị và cái đơn kiện của ông, có thể có hiệu quả trong mười năm, kể từ ngày người thợ bạc phạm tội bội tín ấy (Luật hình Bắc-kỳ điều 358) vì việc này hóa ra hình sự chứ không phải là dân sự nữa. Vì thử có thuộc về thương sự nữa thì cũng chỉ có tội ấn đương đường mới có thể cho phép ông tuyên thệ được, mà vì chỉ ông không có ịu tuyên thệ thì bên kia cũng không thể vì thế mà cho ông là hèm lễ được (Luật dân sự tố-tụng điều 98). Song đây là việc hội thì rõ ràng mà đã là hội tin (việc hình) thì không có lệ tuyên thệ.

Như vậy ông có tuyên thệ thì sự tuyên thệ của ông cũng là vô hiệu, ông không chịu tuyên-thệ là phải lắm.

Vậy lạng vàng ấy, ông có quyền đòi lại được.

Mỗi thợ bạc ấy phạm vào tội hội tín, Hình luật Bắc-kỳ điều 278 có định tội như sau này:

« Người nào lấy cái danh nghĩa là thuê mướn, hoặc là thợ thầy, hoặc đại-quản, hoặc điền chết, hoặc là dụng, hoặc khám thử vật sai áp, hoặc nhận lĩnh sự công sản — là công cứ sự công tác ấy có tiền công hay không — đã nhận tiền bạc, vật sở gửi, đồ thợ làm, hóa hạng, sản vật, khám hay là đã đi sai sản khám, hay là vẫn thu khế khoán có nghĩa vụ, có nhất trách, và những hạn kỳ ấy hoặc có việc, không có [illegible] — mà đã có nhờ định phải giao trả, hoặc phải trình ra, hoặc phải dùng dụng việc gì nhất định, nếu không y nhờ, mà thiện trả hoặc dụng ý đánh mất đi thì phải bị phạt giam từ 2 tháng đến 2 năm và phạt bạc từ 50 đồng đến 500 đồng. »

Nếu người thợ bạc ấy mà được làm thì ông nên việc ngay lập tức trình quan Chưởng-lý (Procureur général) ở Hanoi, kể rõ sự tình như ông đã nói trên ấy và xin ngài chiếu theo điều 54 trong bộ Hình sự tố tụng mà kháng cáo ngay. Biên ấy như sau này:

Quan Chưởng-lý tòa Thượng-thẩm Hanoi đang làm sẵn kháng cáo đối với án vì cảnh phạt giam cầm tên án-sếp kết nghĩ, hoặc đối án khám lại trong tội của tòa án đệ nhị cấp kết nghĩ thì tổng thời sự kháng cáo ấy cho người đương sự. Kỳ hạn tổng đạt: nếu người đương sự đã có không nào, thì trong hạn 3) ngày kể từ ngày hôm ấy ký án. Nếu người đương sự không có ở trong hạn 60 ngày kể bắt đầu từ ngày bưng giấy quan Chưởng lý lấp được bản trích lục án-bộ trình lên chiếu như thể thời để 2.7. Công việc kháng cáo của quan Chưởng-lý lại phải có giấy hiểu thị thông tri cho quan chánh thẩm phải đợi cho mãn kỳ hạn luật định.

Thế nào quan Chưởng-lý nhận được đơn ông, ngài cũng kháng cáo ngay.

Ph. h.-l.

Tự do diễn đàn

Các trường học ở nhà quê

Trong một bài xã thuyết đăng ở một tờ báo quốc-văn bàn về nền mở nhiều nhà học », người làm bài đó khéo đưa ngụy biện, khéo dẫn mạch lạc, tỏ ý bài bác những người có trách-nhiệm về việc học ở xứ này, rằng chỉ thấy nghị luận bá-láp, chứ thực hành vẫn là phần ít, tỏ vẻ bận đồng-tình, vì ít làm nay tới vẫn định cổ-động và vẫn-đề ấy, mong chính-phủ sẽ mau mau trù tính cho nhà học trong xứ này được đủ.

Xem như ở các nhà-quê, mới làm có nhà học thì học-trò đông đến, mai mốt nhà học mở mà là đành sự cũng thì vắng. Đã ba đó khảo-quan ai có về chỗn thôn-quê thì mới rõ là thực. Mỗi việc bắt xã thuyết ấy cũng đã đã tâm xem xét những cách hành-động của những người có trách-nhiệm về việc học, và đã bàn rõ rất nhiều kỹ vì hiểm nhà học ở chốn thôn-quê.

Phàm ai đi qua các thôn, phố, nào tỉnh lỵ, không ai là không có ý chăm rằng việc học đã mở mang tiến rồi, nhất mấy trường học con gái, chữ Hán trường học con gái, trường nữ-công, văn vân; nhưng may thế có việc học ở nhà-quê xem như thế chăng có sự một chính-lượng như ở các tỉnh-lỵ chăng? cũng trường học ngày ngày có mở rộng chăng? Không! ở nhà quê mỗi phủ-huyện chỉ có một trường tiểu-

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

bị là có nhà học, và loáng-thoáng vài ba trường Sơ-đẳng có nhà học; còn thì toàn là dạy vào đình, chùa hay một cái nhà công nào đó.

Nhà học mà là đình, chùa, nhà-công nào thì thật có lắm điều phiền phức có thể làm ngăn trở sự học ở nhà-quê không được phát-đạt. Như đình chùa phần nhiều không có cửa, đã đọc nhà trường nay mất trộm, mai bị hư hại; đình chùa nào có cửa thì nào cửa có ra cửa, đóng vào ít ra cũng mất nửa giờ, mở ra cũng vậy, mà học-trò nhỏ thì không mấy được, phải đến ông thầy.

Vẫn rằng ông thầy có cái trách nhiệm về việc trông nom nhà trường, song nếu đình chùa không cửa, những kẻ không phải giờ học, trẻ con trong làng ra nghịch-ngợm, nào xé bàn ghế, nào vẽ bàn đỏ, có khi làm dơ bẩn học đường cũng có. Những tờ giấy và những tranh ảnh ở tường bị mất luôn, không nhẽ một việc nhỏ nhặt cũng lên trình quan. Mỗi khi ông thầy ra trường trông thấy quang-cảnh mà chán:... Thấy mà chán tất nhiên học trò cũng nản, bỏ dần, trường vắng...!

Lại nói đến đồ đạc của các trường Sơ-đẳng, bàn cái bàn-ghế gần gãy, vài ba cái bản-đồ sắp rách, cái bảng đen sứng gần hoàng hết sơn, sách vở trong tủ năm bảy bộ của ông Thông, ông Khanh gửi mãi cả hai bìa.

Trường thế, đồ đạc thế, mà lại chịu nỗi dân làng và quan phụ mẫu đối với ông thầy thật là lãnh đạm; học trò thết buổi học, buổi nghỉ, nay bắm thầy nọ con có giỗ, mai thua ông nọ cần nó bận việc. Dù thầy không cho nghỉ, cũng cứ nghỉ, nếu ông thầy phần nhiều hễ học trò xin phép là phải cho nghỉ.

Nếu ông thầy không cho phép mà học trò cứ nghỉ, thì ông thầy không được như ý, hầu phải trừng phạt, hoặc đuổi tạm, hay đuổi hẳn. Các người có con học phải đuổi sinh oán ông thầy, nói ông thầy lười, có khi không dạy học, hay thường ra trễ giờ ở đâu này bỏ giấy, mai thưa kiện. Kẻ đến ông « Thanh-tra » về, đối với ông thầy đã có cái ác-cảm sẵn — vì ngài có nhận được giấy bỏ — thì nào hành hạ, tra xét, từng tỷ một, từng ly một, rồi kết cục cứ « mê-ve nốt » vào tờ tay của ngài.

Những điều phiền-phức kể trên chỉ bởi tại không có nhà học. Nên, cũng là nhiệt tâm, mới viết bài này, mong rằng chính-phủ sẽ lưu ý đến việc mở nhiều nhà học mà kiến thêm cho dân nhờ lòng quốc-dân sở nguyện. Mong thay.

Cao-Sơn, Ng.-văn-Hải

Tin sau cùng

Nạn núi lửa ở Nhật-bản

Tokio, ngày 25 Mai

Các núi lửa Tokachi, và Iwo trong tỉnh Hokkaido phun lên, làm mất hẳn một xã, chết độ 150 người, và bị thương độ 3 0 người. Lòng một con sông rồi sao lên độ 10 mètres, làm cho nước tràn lên, một m ề i độ 20 kilomè res carrés bị lụt. Đường hỏa-xa bị hỏng không đi được. Quân lính phải đi tuần để cứu trợ những người bị nạn. Núi lửa vẫn phun.

Abd el Krim đã đầu hàng

Ngày 26 Mai

Đêm hôm nay Abd el Krim sẽ sang đường trận Pháp, và ngày mai sẽ được đưa đến Tazz. Abd el Krim công bố rằng xin đem gia quyến, bộ-thảo, và tài sản nhờ tiếm long quốc-dân nước Pháp.

Abd-El Krim đã đem tất cả binh Pháp đến Targuist. Quân Pháp có làm lễ chào mừng thì binh được vỗ ấy.

Hỏa tai ở Cao-miên

Pnom-penh, ngày 25 Mai

Ngày hôm qua hồi 16 giờ ở cái làng mới đằng sau trại lính mà có hỏa tai lớn. Gió lúc bấy giờ lại có gió, nên trong mấy phút đồng hồ, làng ấy có mấy trăm nóc nhà bị cháy. Tổn hại nhiều. Hàng mấy nghìn người không có nhà ở. Nghe đâu có một người đàn bà An-nam bị chết cháy. *(Indopacifi)*

Abd.El-Krim đã đầu hàng

Điện-tín Havas mới báo cho ta biết một cái tin, cái tin này sẽ vang lừng khắp hoàn-cầu tức là cái tin Abd-el-Krim đã giải-phóng tất cả những tù-binh Pháp và tự nhận xin đầu hàng không yêu cầu gì cả, lại tuyên-ngôn rằng hãn *xin kỳ-thác nhờ tấm lòng đại lượng của nước Pháp tất cả gia quyến của hãn, bản thân hãn cùng các thuộc-viên hãn.*

Việc Abd el-Krim đầu hàng này đã một năm nay bên ta đã tính rằng tất thế nào cũng kết-cục như thế, mà đến nay hãn mới đầu hàng là vì có những kẻ tinh của sự vẫn-minh đem cái giải-ám vận-động cho nó ở lòng-gai ra mà thôi. Tuy có bọn Quá-khích ở các nước tha hồ giáp đỡ cũng không khích Abd-el-Krim, mà từ khi nhờ công-lý tảo rằng rồi đánh bừa đi thì chỉ có vài ngày mà quân lính ta triệt được tên giặc Ma-lạc-khe này.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 33 độ
12 giờ 37 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Mai 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 17 f. 00.

Hội-đồng chính-phủ. — Có lẽ trước khi quan toàn-quyền Alexandre Varenne về quê quán thì ngài sẽ chủ tọa kỳ Hội-đồng chính-phủ vào khoảng tuần Septembre này họp tại Saigon.

Tại hội đồng công thương Đông-dương ở Pháp. — Quan Toàn-quyền có lại cáo như sau này:

« Hội đồng công thương Đông-dương (Comité du commerce et de l'industrie de l'Indochine) họp ở Paris ngày 20 Mai có ưng chuẩn một khoản lời đề nghị quyết nói rằng Hội-đồng không can thiệp đến việc các báo công kích về việc Đông dương và hội-đồng rất chú cái việc ấy; hội-đồng lại mong rằng về sau tất lực của nước Pháp và cái tín lực của Đông dương mà sự công kích ấy nên thôi đi. Sau khi hội-đồng quyết nghị việc ấy thì ông nghị-viên Outrey từ chức danh dự hội-trưởng hội đồng, ai nấy đều lấy làm không bằng lòng. »

(Indopacifi)

Các thầy thuốc và số đỡ làm tư. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định định thể lệ cho các ông y-sĩ bản-xứ có bằng tốt-nghiệp trường Thuốc và các số đỡ được đi làm tư đại-khái như sau này:

Các viên y sĩ bản xứ đã đỗ 25 tuổi thôi không làm việc trong ngạch y-tế ở thuộc-địa nữa, hoặc là vì lẽ gì mà lúc học tốt-nghiệp không được bổ vào ngạch ấy thì có thể được phép đi làm tư ở trong các xứ Đông-dương và địa hạt Quảng-châu-loan theo như thể lệ sau này:

Cho viên y sĩ tốt-nghiệp ở ban Trung học trường Thuốc Đông-dương cũng có thể được phép làm thuốc từ như đã nói trên ấy. Các cô-đỡ có bằng tốt nghiệp cũng có thể được phép làm cái nghề của mình ở trong một xứ đã nói trên ấy. Thầy thuốc hay là cô-đỡ muốn làm nghề mình ở xứ nào thì gửi phép sẽ do quan thổ-hiến xứ ấy cấp riêng cho từng người một.

Các đơn xin đi làm tư ấy sẽ do quan chánh sở y-sĩ tỉnh trong xứ chuyển đệ lên quan thổ hiến bản xứ. Cái giá-trị của người có đơn xin về phương-diện chuyên-môn, về kỷ-luật, về cách chữa thế nào thì quan chánh sở y-sĩ tỉnh sẽ tỏ ý-kiến để quan thổ-hiến bản xứ biết, cũng là trong mà xét mà người có đơn tình nguyện làm tư đã có mấy người làm rồi, thì quan chánh y-chính cũng khai rõ cả. Trong giấy phép cấp cho người đứng xin phải nói rõ là cấp cho ở hạt nào.

Phàm các viên y-sĩ thì sai, hay là các cô đỡ nào bị bãi-dịch, hay là các cô đỡ nào vì mất lỗi trong nghề của mình thì không được phép đi làm tư. Các thầy thuốc và các cô-đỡ đã được phép làm tư thì phải theo đúng các thể lệ đã nói ở nghị-định ngày 7 août 1907.

Sở Bưu-điện. — Nhà in ga Long-thanh ở Trung kỳ kể từ ngày 1er juin 19.6, nhận chuyển cả các điện tín công và tư theo như các thể lệ đã nói ở nghị-định ngày 7 août 1907.

Chớ ăn rau sống, chớ uống nước lã, chớ ăn hoa quả: ấy tức là cách để phòng để tránh tuần dịch tả đang ngấn-nghé rình ta.

Đất muốn bán có 8 gian nhà gạch một từng: bề ngang 10 m 50, bề dài lính 49 m. thành 498 thước vuông (Route de Huế, ngang cửa nhà điếm).

Hỏi tại Bản quán. 5682

ĐẠI CUỘC CHIẾU BÓNG

TẠI RẠP

CINÉMA PALACE HANOI

Từ thứ tư 19 đến thứ ba 25 Mai 1926

SA MAJESTÉ DOUGLAS VUA DOUGLAS

Phim ảnh rất vui sâu đoạn, Vui suốt trò

Mới độ nào bản-rạp chiếu phim ảnh « Bà chúa kén chồng » mà Douglas Fairbanck đóng trò, được các quý-khách vui lòng, đến xem rất đông. Chắc lần này, Douglas Fairbanck cũng sẽ lại được nhiều quý-khách đến xem vỗ tay khen như lần trước.

3.008

Tài bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt. — Bên bài luận chữ Pháp, toán-pháp và vạn-vật-học như sau này:

Luận chữ Pháp

1) — Un proverbe français dit : « Le plus mauvaise roue du char est celle qui crie le plus ». Pensez-vous que cet adage s'applique aux hommes et dans l'affirmative, quels enseignements pouvez-vous en tirer ?

II) — Expliquez et commentez cette pensée:

« Le temps est un grand maître ».

Toán pháp

1re question :

Un cycliste animé d'une vitesse horaire X Km. va d'une ville A à une ville B, distance de 80 km. Arrivé en B il repart vers A et marche d'abord pendant 2 heures à la vitesse X, puis il se repose pendant 10 minutes et repart ensuite avec la vitesse horaire (X + 3. 2). De cette façon, il met le même temps dans le sens BA que dans le sens A B Calculer la vitesse X.

2e questions :

I) Démontrez que les aires de 2 triangles ayant un angle commun sont proportionnelles aux produits des côtés qui comprennent cet angle.

II) Un terrain triangulaire ABC tel que : AB = 421 m, BC = 100 m, AC = 150 m est estimé 125 p 00 Ce terrain est partagé en 3 parties par les droites DE et M. H. telles que AD = 70 m. AE = 90 m. DM = M. E. Donner des valeurs des 3 parties.

Vạn vật học

Anatomie et rôle du cœur de l'homme.

Cải chính. — Trong danh-sách các học-sinh trúng tuyển kỳ thi bằng cao-đẳng tiểu-học Tây văn rồi đăng ở số báo ngày 26 Mai, có tên cậu Nguyễn-Tảo đáng lẽ là Nguyễn-Thế, vậy nay cải chính cho đúng.

Thi thư ký tập sự sở Điện-báo. — Kỳ thi thư ký tập sự sở Điện-báo ngày 14 và 15 Mai vừa rồi, nay đã có bảng tên những người trúng tuyển như sau này:

MM Nguyễn-đình Ái, Lê-huy-Bau, Vương-huy-Bảo Nguyễn-quý-Bao, Bùi-đình-Biêu, Phạm-hữu-Chí, Lê-xuân-Chinh, Diệp-tuấn-Cong, Nguyễn-văn-Cu, Nguyễn-văn-Cung, Nguyễn-đức Cương, Lê Danh, Lê quang-Dat Nguyễn-công-De, Nghiêm-đình-Diêu, Đỗ-văn-Dụ, Nguyễn-văn-Dinh, Đặng-trọng-Dan, Dương-xuân-Dy, Trần-tan-Giau, Quách-văn-Gin, Võ-ngọc-Hia, Tô-đình-Hoan, Đỗ-văn-Khoa, Phạm-ngọc-Kinh, Nguyễn-trọng Ky, Dương-thiệu-Lao, Lê-đăng-Lang, Ngô văn-Lang, Nguyễn-văn-Liên, Nguyễn-văn-Lộc, Hoàng-trung-Ngọc dit Loc, Phạm đình-Long, Bui-huy-Lực, Hoàng-tiên-Mai, Nguyễn-văn-Mai, Trịnh-quốc-Nghia, Đặng-đình-Ngọ, Ngô tan-Nguyên, Cang-quang-Nham, Nguyễn-văn-Nhan, Nguyễn-loong-Oanh, Đặng-trần-Phát Phạm-gia-Prong, Nguyễn-ky-Phong, Lê-văn-Pin, Nguyễn-văn-Pano, Nguyễn-hữu-Phác, Nghiêm-đình-Phus, Phạm-hữu-Quan, Trần-hai-Quang, Phạm-mạnh-Quy, Hoàng-mạnh-Quy, Lương-xuân-Quyên, Phan huy-Sâm, Lê văn-Suoy, Nguyễn ky-To, Lương-Thai, Võ-đình-ham, Lê-công Tham, Trần-nông-Thanh, Ngô-văn-Tuang, Nguyễn-văn-Thao, Trần-quang-Thao, Bui-đình-Tiêu, Nguyễn văn-Tia, Nguyễn-văn-Tinh, Phạm-quang-To, Trần-quang-Tuan Nguyễn hữu-Thu, Hoàng-văn-Viên, Hoàng Xuat, Bui-quốc-Xuong, Vương ngọc-Xương.

Cuộc thi ô tô Hanoi vào Huế và Huế ra Hanoi. — Các hãng ô-tô hiện đang rộn rịp về cuộc thi ấy. Cuối tuần lễ này thì có hai cái khởi-hành, song chưa còn nhất-định.

Tòa án Trừng-trị. Sáng hôm nay tòa Trừng-trị xử những việc sau này:

Bọn dỗ người. — Lộ-văn-Minh là học-trò và Lưu-thị-Tinh tương-văn xưng danh là có giao ở chung một nhà, sơ thông đồng với nhau mà mạo người hàng tuanh lần lộn thành, hiện đã quyến đi được hai đứa con gái để hiếm cho bọn làng chơi kiếm tiền sinh nhai. Một hôm Lưu-thị-Tinh thấy một đứa con gái 15 tuổi, quyến rủ đưa về nhà may quần áo từ tế cho mặc đứng làm con em, mà lúc quyến dỗ thì nói đem về nhà nuôi nấng rồi sau này xem có ai tử tế thì gả chồng cho để nương thân. Sau người mẹ đứa bé bị quyến dỗ ấy, đòi la mới biết thị Tinh là đứa thêu thanh lắm lận thuốc liền phát đơn đi kiện, thì rõ một thảm đến khám bắt được quả tang. Hỏi thì hai bị cáo chỉ quanh không nhận tội gì. Nay gì có chứng cớ nên tội phạt Lưu-thị-Tinh 6 tháng tù và Lê-văn-Minh 4 tháng tù.

Ăn cắp cà phê. — Cầu-văn-Thung, Đề-chiết-Bát và Các-văn-Tục làm đến tết ở đến đến của M. Bonel ở tỉnh Sơn-tây thông đồng với nhau ăn cắp cà phê của chủ chực đem bán lấy tiền của nhau. Nhưng cà phê mới đem ra khỏi đến điểm thì bị bắt ngay. Bởi ba tên lấy đều thú nhận cả. Tòa phạt mỗi tên 15 tháng tù.

Bậy tờ bắt lương. — Trần-văn-Khải vào làm đầy tớ cho một người tên là Vũ thị-Tâm mới được mấy hôm đêm ăn cắp mâm đồng mới đồng và các thứ đồ lặt vặt trên tường chuyển cho hai đứa đứng đường đón ở ngoài. Không ngờ có hai người lính cảnh sát đi tuần trông thấy bắt được tên Khải. Còn hai đứa đồng đảng chạy mất. Hỏi thì nó cứ chối, nhưng có đủ chứng cớ nặng tòa phạt tên Khải 6 tháng tù.

Ăn cắp và chứa đồ ăn cắp. — Ngô-tại Mai ở với một người ở tỉnh Nam-định rồi ăn cắp của người ấy những xuyến hột, và nữ lá vàng đáng giá là 400 đồng quần gói trốn lên Hanoi bán rẻ những đồ nữ-trang ăn cắp ấy cho Trịnh-thị-Phú làm nghề hàng bọc lấy tiền cho Nguyễn-thị-Đỏ (chồng làm nghề gì) vay 10 đồng và cho Nguyễn-văn-Toàn (là lính sở Thương-chính) 50 đồng. Khi bắt được bởi thị Mai thú nhận cả mà xét Trịnh-thị-Phú mua đồ và Nguyễn-thị-Đỏ cùng Nguyễn-văn-Thân vay tiền đều biết là thị Mai ăn cắp cả. Tòa phạt Nguyễn-thị Mai 6 tháng tù, Trịnh thị-Phú 200 quan, Ng-t-j Đỏ 10 quan và Nguyễn-văn-Toàn 50 quan.

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59 Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

Những nạn ô-tô. — Ngày 23 vừa rồi, hồi 5 giờ rưỡi chiều, chiếc ô-tô số 2100 của hiệu Bonnerous ở Bắc-ninh, khi đi đến dọc đường Bờ-sông rẽ sang phố Gouverneur Bonbour thì đụng phải cái xe bò tải nước đá và nước chanh của hiệu Lê-Tiến phố Grand-lac, may không việc gì đến người, chỉ hư hỏng xe mà thôi.

Lại ngày 26, hồi 7 giờ chiều chiếc xe ô-tô số T. 1693 của hiệu My-lâm, số 21 phố hàng Cót, do chauffeur là Nguyễn-văn-Thu cầm máy, đi đến đường cửa Đông thì đụng phải chiếc xe tay, may không việc gì đến người, chỉ hư hỏng xe mà thôi.

Người sông-chính. — M. Trần-trọng-Khôi, them-tá tập sự ngạch sông-chính niên-bằng 1.100 đồng thì nay được thăng thăm tá hạng tư kể từ ngày 26 février 1926 là ngày hết hạn tập sự.

Bán một cái xe-đạp Peugeot hãy còn mới. Ai muốn mua thì hỏi M. Huấn, Trung-Bắc Tân-văn Hanoi. 5.688

Lăng mạ và hãy hoại đồ vật. — Ng-Tang, 32 tuổi, khá-nhộ, nhà số 5, phố Lò đúc, bị tòa án khép 6 ngày tù và tội lăng-mạ và 1 tr-ng tù về tội hủy hoại đồ vật của người ta, thì nay đã bị bắt.

Cố ý giết người và đánh người bị thương. — Theo giấy ký-quyện của quan Dự-thẩm Hà-nội, số mật-thám đã cho xét về việc tên Nguyễn-tá-Da, can tội cố ý giết người và đánh người bị thương.

Lừa xe đạp. — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở mật-thám đã cho xét về việc một người lừa chiếc xe-đạp giá đáng 54 đồng, của M. Nguyễn-đình Du, số 4 đường Huế.

— Phạm-văn-Canh, ở ngõ hàng Bột và Ng-văn-Nhu, Ng-văn-Dua, quán hàng Thanh hiên, huyện Thanh-oai (Hà-đông), can việc bội tín chiếc xe-đạp của Ng-thị-Hợp, số 101, phố hàng Gà cửa-Đông, nên đã bị bắt giam xét.

Vô cớ bắt lương. — Trịnh-thị-Tương, 31 tuổi, là vợ cả nhà Mai-thị-Mỹ, số 80, phố Thuốc-thú, ăn cắp sen chủ tiền học và đã đe, nên đã bị bắt giam xét.

Đánh người bị thương. — Hoàng-văn-Thung, nấu bếp ở phố W.é-tê, có đơn kiện hai người Tây đánh mình bị thương.

Cai phu đáo đề. — Lưu-văn-Phác, cai phu ở làng Xuân-biên, huyện Hoàn-long và Nguyễn-văn-Sang, cai phu ở làng Liên-giai, cũng huyện ấy, bị một người Tây kiện rằng lĩnh trước 144 đồng mà không giả, nên đã bị bắt giam xét.

BÁN một miếng đất độ 170 thước vuông, đang làm nhà giờ, ba mặt đường, gần nơi thắng-cảnh.

Rẽ cách trả tiền.

Hỏi tại bản quán. 5.690

86-113

Nam-Tông Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lý trí nói:

— Hiện nay lệnh công-tử chưa định hôn với ai, mà ngài có nói quan *Bố* thái-sư có thứ-nữ, tức là đi-muội của thánh-thượng bây giờ. Chi bằng nhân lúc này vào sung tấu với thánh thượng, xin cho lệnh-công-tử kết-hôn cùng cô thứ-nữ con quan *Bố* thái-sư. Sau này *Bố* hoàng-hậu cầm quyền thì ta có thể giữ được vững vậy.

Hàn thông mừng rỡ mà bảo rằng:

— Kế ấy rất diệu!

Ngày hôm sau, *Hàn-thông* vào triều, yết-kiến *Chu chúa*, tâu về việc liên-hôn. *Chu-chúa* phán rằng:

— Nếu vậy thì ta đứng làm chủ-hôn cho.

Ngay ngày hôm ấy, *Chu-chúa* lại ra quan thái-sư là *Bố tuấn khanh* vào trong cung, và nói cho biết việc *Hàn-thông* xin cưới con. *Bố-tuấn-khanh* tâu rằng:

— Bộ-hạ đã ban lệnh, kẻ hạ-thần khi nào dám trái, nhưng tiểu-nữ vẫn còn ngây dại, chưa hề hỏ được thói thường, xin lấy cho về hỏi trước rồi sẽ thưong-nghị.

Chu chúa ý lời tâu. *Hàn thông* và *Bố tuấn-khanh* bai người cùng sụp lạy lui ra. Lại nói chuyện người em rể *Triệu-khuông-dần*, tên gọi *Triệu-khuông-nghĩa*, nhân hôm ấy thấy trời quang mây tạnh, đem mấy tên người nhà đi săn ở phía ngoài đông-môn.

Triệu-khuông-nghĩa trông thấy một con chim thước đang đậu ở trên cành hoa mai tại phía góc trông kia mà kêu hót, vỗ cánh giương cung ra bắn, chỉnh từng vào cành bắn tả cần chim thước, con chim thước ấy liền rơi vào trong vườn hoa nhà *Bố thái-sư*.

Triệu-khuông-nghĩa bảo người nhà đứng chờ ở phía ngoài vườn, rồi trèo qua bức tường mà vào, để tìm lấy con chim thước, không ngờ có hai đứa nữ-tỳ trông thấy.

Hai đứa nữ-tỳ ấy hoảng-hốt mà kêu rầm lên rằng:

— Có trộm trèo vào trong vườn.

Triệu-khuông-nghĩa hãy giờ tiến cũng đỡ mà thoái cũng đỡ. Trong khi đang lưỡng-nan thì bỗng thấy có một người nữ-tỳ từ phía xa xa đang thong-thỉnh đi đến. Người ấy là ai? tức là *Bố* tiểu-thư đó.

Bố tiểu-thư trông thấy *Triệu-khuông-nghĩa* tướng-mạo đoan trang, dung quang lẫm-liệt, biết là không phải người thường, mới tức tốc đi đến gần trước mặt mà hỏi rằng:

— Ông là người ở đâu? sao đang lúc bận ngày ban mặt, dám trèo tường vào trong vườn nhà người ta, là nghĩa lý thế nào? Ông phải biết rằng pháp luật không thể mà dung tha được.

Triệu-khuông-nghĩa khiêm tốn mà đáp rằng:

— Tôi là con trai quan *Triệu tư-không*, là em ruột quan *Triệu* kiểm-điểm *đương-triều* bây giờ, tên gọi *Triệu khuông-nghĩa*. Nhân thấy hôm nay trời quang mây tạnh, đem người nhà đi săn, thình linh bắn trúng con chim thước, lại rơi vào trong vườn hoa của tiểu-thư. Tôi tham mắt con chim thước ấy mà quá bước vào đây, dám xin tiểu-thư rộng lượng thứ tội cho thì thật tấy lắm đội ơn lắm.

Bố tiểu-thư thấy *Triệu khuông-nghĩa* khôi-ngô khác thường, có cái tướng-mạo là người đại-quí, mới nghĩ thầm rằng: Nếu ta được kết-hôn với người này thì có lẽ cũng thỏa mãn tột!

Bố tiểu-thư nghĩ vậy, mới lại hỏi rằng:

— Năm nay ông bao nhiêu tuổi?

Triệu-khuông-nghĩa nói:

— Năm nay tôi 19 tuổi.

Bố tiểu-thư lại hỏi:

— Đã kết hôn với ai chưa?

Triệu-khuông-nghĩa nói:

— Bẩm chưa!

Bố tiểu-thư nói:

— Ông nên mau mau lại ra, kẻo quan thái-sư tôi biết đến, e có điều bất tiện.

Triệu khuông-nghĩa với vàng cúi chào. *Bố* tiểu-thư sai một đứa nữ-tỳ mở lối cửa sau cho *Triệu khuông-nghĩa* ra. Khi *Triệu-khuông-nghĩa* lui ra *Bố* tiểu-thư vẫn còn ở quyến-luyến, đưa mắt nhìn theo. *Triệu-khuông-nghĩa* cũng hai ba lần ngảnh đầu trông lại.

HỒI THỨ XLIV

Triệu-khuông-nghĩa ở trong vườn hoa nhà *Bố* thái-sư ra, lại càng mấy tên người nhà về phố, đem về đi nốt hôm ấy, thuật lại đầu đuôi cho người anh là *Triệu-khuông-dận* nghe.

Triệu khuông-dận nói:

— Câu chuyện tình-cờ, hay là cũng cố ý trời xui khiến!

Nói rồi, liền sai người mời quan *Phạm-chất* đến để thương nghị. Trong khi cái chuyện, *Triệu khuông-dận* thuật rõ đầu đuôi cho *Phạm-chất* nghe. *Phạm-chất* nói rằng: « *Tướng-tế đi đức* » nghĩa là kén rể cốt tìm người có đức hạnh. Nếu quan thái-sư gả cho người ấy thì tất thánh thượng cũng phải lấy làm vừa lòng vậy.

Bố thái-sư nói:

— Dễ sao thì nhà họ *Hàn* cũng cần nhờ trước, việc này ta còn biết nói thế nào. Âu là ta bắt chước như lối cổ-nhân thuở xưa, lập một tòa thái-lâu ở trong kinh-thành để cho con gái ta lên đấy, gieo quả cầu xuống mà đính-hôn, thế thì hai bên không còn bàn nào nói-năng được nữa.

Hác phu-nhân nói:

— Quan thái-sư nghĩ thế là chí phải!

Nói xong, cả-thể lui-về, sai người truyền báo cho nhà họ *Triệu* được biết. Cách mấy hôm sau, khắp trong kinh thành đều huyên truyền về việc quan *Bố* thái-sư lập tòa thái-lâu, để cho tiểu-thư kén rể trong hai nhà họ *Hàn* và họ *Triệu*.

Triệu-khuông-dận khen được tin ấy, liền bảo em là *Triệu-khuông-nghĩa* sửa-soạn để đi sang tuyên. Khi đi tới nơi, thấy *Hàn-thông* đã sang với bon mươi tên người nhà đứng chực sẵn tại đấy rồi.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 phân-khối
Mặt nổi kim
chỉ chất đồ-quang
Vỏ-bằng nickel

Giá... 11$50
Bán tại hiệu
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

3011

HỌC-CHINH

Hội-đồng duyệt sách đã cho dùng trong các trường quyển *L'Ecolier Annamite* và quyển 200 *Bài Tính Đố*. Vụ phiền thường năm nay các trường ở Đông-Pháp có mua hai quyển đó cả, vậy các hàng sách các nơi nên trú-ý.

Mua ít nhiều đều có trừ hoa-hồng cao cả.

Các trường mua từ 15 quyển không mất cước.

Thơ gửi cho M.Phạm-Tá,Ecole d'Application Hanoi. 5.689

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urotropine

Giá 1$30 một hộp

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913. đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhử sát, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu nhỏ ra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
cả bằng bào-chế để nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỉ-nghệ-sư, Rue Paul-Bert, Hanoi

SÁCH LUẬT

Quan phó Binh-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public)giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HANG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá..... 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá.... 3.00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tỉnh ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

Cô Parysis. đáo nhứt nhà hát Michel có nói rằng : « Xà-bông Cadum thiệt không có thứ xà-bông nào sánh bằng, nó rày nước da mặt tôi đẹp lắm. » Muống cho da người mạnh mẽ tốt đẹp, duy phải dùng xà-bông cho thiệt tinh trong. Cách làm xà-bông Cadum kỹ lưỡng, lựa chọn đồ nhứt, nên xà-bông ấy dùng rửa rảy thiệt sạch, da mặt tươi tốt thêm hoài.

Nạn xe điện. — Vào hồi 3 giờ rưỡi ngày hôm qua có một ông lão độ chừng 45 tuổi gặp chuyến xe điện chạy qua phố hàng Đẫy đi vào Hỏa-lò, nhảy lên, vì xe điện chạy đã lắm bị ngã chết ngay. Tử thi đã đưa vào nhà xác.

Mang tà tốc phiện lậu. — Sáng hôm nay, một viên đội cảnh-sát Tây đi tuần vào hồi 5 giờ bắt được một người mang 14 gói thuốc phộc tên là Ng-soi-Cao làm tài-xế cho công-ty hỏa-xa Vân-nam. Hiện cả người lẫn thuốc phiện đã đưa sở về sở Đoan.

Chết đuối. — Vào hồi 3 giờ rưỡi chiều ngày hôm qua, Vũ-văn-Mai 13 tuổi ở ngõ hàng Khoai đi ra sông tắm ở dưới gầm cầu chẳng may bị chết đuối. Mãi đến 5 giờ chiều mới tìm thấy xác,đã cho đưa vào nhà xác.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh động các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương-trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

Tại hiệu BÀO-CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và bọn

3006

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Nông nực làm chi thế ? — Mấy hôm nay giời làm nắng dữ quá, thêm chỉ thổng có một tí gió nam nào, tự lành thoảng lại bỗng một trận gió tây khiến cho nhà dân lấy làm khó chịu lắm. Ban đêm thì từ già trẻ lớn bé đều trần trọc, không ngủ được, có nhiều nhà phải gỉ i chiếu ra hai bên bờ hè mà nằm.

Chết nắng. — Chiều hôm thứ hai vừa một người đàn bà trạc độ 40 tuổi, người làng Sẻ huyện Vũ-giang (là con dâu ông phó Tăng) đi bán qua tại chợ lớn bị say nắng mà chết.

THANH-BA (Phú-thọ)

Một hội thiện mới lập ở Chí-chủ. — Mới đây tôi có nghe thấy hai ông thừa-phái ở huyện Thanh ba và hai ông sếp, ký ở gare Cai chủ, nhiệt thành cổ động lên, xin phép quan trên và rủ các thầy nhà trong hàng huyện, cô lập hội thiện, gọi là Tập-thiện-hội, mục đích là vớt và chôn các xác người chết trôi ở dưới nước, thường hay đạt vào ghềnh Chùa và ghềnh Vực-cậu, và lại làm phúc mà chôn và sắp quan tài cho những người chết đường chết chợ hay chết nhờ xe hỏa, xe ô tô, mà không có người nhận.

Ở đất Cẩ chủ này là nơi xa chốn kinh-thành đã hội gần miền sơn-lâm, mà các ông cũng đã làm nên được những việc phúc đức như thế, thì tỏ ra rất đáng mừng lắm ru.

Tôi nay tuy là phận nữ-lưu Nam-Việt, song cũng biết đồng tình với các bạn ngoại nói lòng từ thiện của bản ông, và mong rằng các thân-hào hàng huyện và các bậc giầu có các nơi xa gần cũng nên đem tâm vào việc từ thiện ấy, hoặc vào chân hội-viên, hoặc hữu hàng tâm hàng-sản ít nhiều cho hội chóng thành lập được.

Lê-thị-Kim-Chi lại cáo.

HÀ-ĐÔNG

Thể dục. — Thành phố Hà-đông từ xưa đến nay chưa hề thấy có được một hội của người mình sáng lập lên chẳng kỳ là về mục-đích nào cả, về sự thể dục thì nói thấy một tuần lễ vài ngày, mấy người cai tính dạy bọn trẻ tập sử dụng chất tay mà xem chừng lễ tổ lắm.

Đến nay đã thấy dục dịch có một vài ông nhiệt thành về thể dục đứng xin phép quan trên cổ động nào là hội xe đạp, nào là hội đá bóng, tuyển tập rất là dồn dập. Thật là một sự rất hay về đường thể dục cho bọn thiếu niên, người buôn bán, bọn lao động bận tỉnh. Tri dục mà cần có thì thể dục rất cũng phải có, ấy mới là hoàn toàn. Mong rằng các ông đã bắt đầu cổ đông cứ cổ công hết sức để nhau mà sáng lập cho chóng thành bật xe đạp cần các bạn thiếu niên ta cũng nên vui lòng mà vào hội đá bóng cho đông trước là luyện tập cho thân thể bền bỉ ngã chết ngay. Tử thi đã đưa vào nhà xác.

Mang tà tốc phiện lậu. — Sáng hôm nay, một viên đội cảnh-sát Tây đi tuần vào hồi 5 giờ bắt được một người mang 14 gói thuốc phộc tên là Ng-soi-Cao làm tài-xế cho công-ty hỏa-xa Vân-nam. Hiện cả người lẫn thuốc phiện đã đưa sở về sở Đoan.

Chết đuối. — Vào hồi 3 giờ rưỡi chiều ngày hôm qua, Vũ-văn-Mai 13 tuổi ở ngõ hàng Khoai đi ra sông tắm ở dưới gầm cầu chẳng may bị chết đuối. Mãi đến 5 giờ chiều mới tìm thấy xác,đã cho đưa vào nhà xác.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh động các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương-trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

Tại hiệu BÀO-CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và bọn

3006

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Nông nực làm chi thế ? — Mấy hôm nay giời làm nắng dữ quá, thêm chỉ thổng có một tí gió nam nào, tự lành thoảng lại bỗng một trận gió tây khiến cho nhà dân lấy làm khó chịu lắm. Ban đêm thì từ già trẻ lớn bé đều trần trọc, không ngủ được, có nhiều nhà phải gỉ i chiếu ra hai bên bờ hè mà nằm.

Chết nắng. — Chiều hôm thứ hai vừa một người đàn bà trạc độ 40 tuổi, người làng Sẻ huyện Vũ-giang (là con dâu ông phó Tăng) đi bán qua tại chợ lớn bị say nắng mà chết.

THANH-BA (Phú-thọ)

Một hội thiện mới lập ở Chí-chủ. — Mới đây tôi có nghe thấy hai ông thừa-phái ở huyện Thanh ba và hai ông sếp, ký ở gare Cai chủ, nhiệt thành cổ động lên, xin phép quan trên và rủ các thầy nhà trong hàng huyện, cô lập hội thiện, gọi là Tập-thiện-hội, mục đích là vớt và chôn các xác người chết trôi ở dưới nước, thường hay đạt vào ghềnh Chùa và ghềnh Vực-cậu, và lại làm phúc mà chôn và sắp quan tài cho những người chết đường chết chợ hay chết nhờ xe hỏa, xe ô tô, mà không có người nhận.

Ở đất Cẩ chủ này là nơi xa chốn kinh-thành đã hội gần miền sơn-lâm, mà các ông cũng đã làm nên được những việc phúc đức như thế, thì tỏ ra rất đáng mừng lắm ru.

Tôi nay tuy là phận nữ-lưu Nam-Việt, song cũng biết đồng tình với các bạn ngoại nói lòng từ thiện của bản ông, và mong rằng các thân-hào hàng huyện và các bậc giầu có các nơi xa gần cũng nên đem tâm vào việc từ thiện ấy, hoặc vào chân hội-viên, hoặc hữu hàng tâm hàng-sản ít nhiều cho hội chóng thành lập được.

Lê-thị-Kim-Chi lại cáo.

Thể dục. — Thành phố Hà-đông từ xưa đến nay chưa hề thấy có được một hội của người mình sáng lập lên chẳng kỳ là về mục-đích nào cả, về sự thể dục thì nói thấy một tuần lễ vài ngày, mấy người cai tính dạy bọn trẻ tập sử dụng chất tay mà xem chừng lễ tổ lắm.

Đến nay đã thấy dục dịch có một vài ông nhiệt thành về thể dục đứng xin phép quan trên cổ động nào là hội xe đạp, nào là hội đá bóng, tuyển tập rất là dồn dập. Thật là một sự rất hay về đường thể dục cho bọn thiếu niên, người buôn bán, bọn lao động bận tỉnh. Tri dục mà cần có thì thể dục rất cũng phải có, ấy mới là hoàn toàn. Mong rằng các ông đã bắt đầu cổ đông cứ cổ công hết sức để nhau mà sáng lập cho chóng thành bật xe đạp cần các bạn thiếu niên ta cũng nên vui lòng mà vào hội đá bóng cho đông trước là luyện tập cho thân thể bền bỉ ngã chết ngay. Tử thi đã đưa vào nhà xác.

Chết đuối. — Vào hồi 3 giờ rưỡi chiều ngày hôm qua, Vũ-văn-Mai 13 tuổi ở ngõ hàng Khoai đi ra sông tắm ở dưới gầm cầu chẳng may bị chết đuối. Mãi đến 5 giờ chiều mới tìm thấy xác,đã cho đưa vào nhà xác.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh động các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois » 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương-trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

Tại hiệu BÀO-CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và bọn

3006

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Nông nực làm chi thế ? — Mấy hôm nay giời làm nắng dữ quá, thêm chỉ thổng có một tí gió nam nào, tự lành thoảng lại bỗng một trận gió tây khiến cho nhà dân lấy làm khó chịu lắm. Ban đêm thì từ già trẻ lớn bé đều trần trọc, không ngủ được, có nhiều nhà phải gỉ i chiếu ra hai bên bờ hè mà nằm.

Chết nắng. — Chiều hôm thứ hai vừa một người đàn bà trạc độ 40 tuổi, người làng Sẻ huyện Vũ-giang (là con dâu ông phó Tăng) đi bán qua tại chợ lớn bị say nắng mà chết.

THANH-BA (Phú-thọ)

Một hội thiện mới lập ở Chí-chủ. — Mới đây tôi có nghe thấy hai ông thừa-phái ở huyện Thanh ba và hai ông sếp, ký ở gare Cai chủ, nhiệt thành cổ động lên, xin phép quan trên và rủ các thầy nhà trong hàng huyện, cô lập hội thiện, gọi là Tập-thiện-hội, mục đích là vớt và chôn các xác người chết trôi ở dưới nước, thường hay đạt vào ghềnh Chùa và ghềnh Vực-cậu, và lại làm phúc mà chôn và sắp quan tài cho những người chết đường chết chợ hay chết nhờ xe hỏa, xe ô tô, mà không có người nhận.

Ở đất Cẩ chủ này là nơi xa chốn kinh-thành đã hội gần miền sơn-lâm, mà các ông cũng đã làm nên được những việc phúc đức như thế, thì tỏ ra rất đáng mừng lắm ru.

Tôi nay tuy là phận nữ-lưu Nam-Việt, song cũng biết đồng tình với các bạn ngoại nói lòng từ thiện của bản ông, và mong rằng các thân-hào hàng huyện và các bậc giầu có các nơi xa gần cũng nên đem tâm vào việc từ thiện ấy, hoặc vào chân hội-viên, hoặc hữu hàng tâm hàng-sản ít nhiều cho hội chóng thành lập được.

Lê-thị-Kim-Chi lại cáo.

Việc Nam-kỳ

CHỢ LỚN

Một dao chém năm mạng. — Ngày thứ năm, 20 Mai vừa rồi, hồi 12 giờ trưa, tại đường d'Espagne lối Chợ-mới có xảy ra một đám chém đâm rất kịch-liệt, làm cho nào động hết cả thiên hạ nội một khu đường ấy.

Nguyên chỗ tiệm A-Guon bán rượu tây và các thứ đồ hộp ở tại Chợ-mới đó có một cái đường hẻm ; mà hồi trưa hôm qua khi không lại thấy có một người đến A-Guon đang đi lông thông nơi đường hẻm ấy, con trai của người chủ tiệm A-Guon thấy vậy sinh nghi, vì trước it ngày đây trong tiệm đã có mất một cái xe máy đạp rồi, nên nay thấy thường diện cái người đi vô đường hẻm đây thì con trai của A Guon liền đi theo coi lấn làm gì rồi nói ; Ê ! Chú kia vô đây làm gì ?

Câu hỏi nghe cũng vô hại, song cái người kia bỗ ít ra thì phi nhiêu chuyện sao không biểu, mà đã chẳng thêm nhiều mấy trả lời, lại quay mình đỡ tay lẹ như chớp mà giáng cho cậu trai ấy một thoi vô cằm vững lắm.

Một chú tửng nhỏ thấy tiêu chủ mình ăn thoi vô cớ, thì cũng tức mình, nắm ra vỏ quyết-sự, không đè chưa kịp ra tay mà người ký-sự kia đã rút dao ra xăng vào chơn mày chú tửng một dao mảu ra lai-láng.

Kẻ bị đâm người bị đánh đồng la lối, vợ của A-Guon là chủ tiệm, vì A-Guon đã chết rồi, nghe la cũng lật đật chạy ra coi giống gì cho biết ; nào đè vừa ra khỏi tiệm thì tên hung bạo kia vừa chém cho một dao vào vai tay trái cũng phang mảu đầm đề.

Bấy giờ tiếng la lại đội rền ở trong đường hẻm làm cho thiên hạ nội chợ không hiểu ất giáp gì cũng hè ba chạy lại coi chơi cho biết. Cũng tưởng là coi chơi cho khoái đề cái tánh tọc mạch của mình một lúc đó thôi, chớ ai có tưởng đem mình tới mà thử dao bén lạo chi đâu, sông bị vào vô đông quá, coi đau kịt người ta, như sóng gương nước trào, nên tên hung tợn ngoảnh lại thấy thế bất phân-minh Triệu-tử Đương-dương thuở nọ thấy trăng trùng thiên hạ bao vây ; chừng tên hung tợn nó tính thế ở không xong, phải khai thiệt lộ mà thoát tử ra mới được.

Vậy cậu ta liền lươi ngọn dao đỏ làm nửng mảu mà vừa chém vừa chạy xông ra thiên hạ thấy thế dữ vô cùng thì thấy đều vội vã tránh vẹt hai bên mà chừa đường cho ông ghẹ song rồi thay có hai người tránh không kịp, cũng tại đông người quá nên bị nó sấn cho mỗ người mỗi dao nữa mà làm dấu tích, thấy thảm hai người bị chém nữa thì thiên hạ đều tăng đởm mà tránh cho rất lẹ phi thường, nhờ vậy nó nhắm chạy mà chạy riết.

Lúc ấy có một người lính tuần cảnh rượt theo, song cái sức chạy của nó nó, nên vừa ra tới chợ thì mất dấu.

Vậy cuộc rồi nay chỉ biết hôm qua giữa thanh thiên bạch nhật, có một người đã chém năm người bị vết ; chớ không biết người chém ấy là tên gì, họ gì, ở đâu nữa. Hiện nay linh tuần sinh còn đang đò thám truy tầm, rồi đây nếu bắt được tại xin quan trên sẽ rán phạt nó cho hắn hoi mà làm gương thiên hạ.

T. L B.

Chè mới đã đến

Bản hiệu vừa mới nhận được các thứ chè liên tâm và ô long mới như sau này.:

Chè Kim thái liên tâm ô-long
» *Kông-thái* »
» *Tâm-nguyên* »
Chè như-ý liên-tâm
» *Tam-hi* »
» *Ngũ-phúc* »
» *Long-thát* »
» *Kim-mậu* »
» *Minh-thái* »
» *Tân-thái* »

Những thứ chè này là rất tốt, cánh nhỏ và nước xanh, mà mầu hương lại dượm. Chỉ có bản-hiệu sang trước hơn cả, mà bán đã được nhiều ngài công-nhận cho là một thứ chè tốt. Vậy bản-hiệu xin mời các ngài chiếu-cố cho. Bản-hiệu lấy làm bản-hạnh lắm.

KIM-THÁI *kính cáo*
3 Rue des Cantonnois Hanoi.
3055

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính từng mấy đợt.

Giá tiền 0$80

3001

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài từ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

CÁC QUÝ-KHÁCH CÁC TỈNH NÊN CHÚ Ý!

Kể từ ngày 1er Mai 1926. Hiệu Đức-Long ở Hanoi mở thêm một phòng chuyên trị về việc nhận mua hàng hộ cho các nhà tư gia và các nhà thương mại ở các tỉnh.

Có người rất sành nghề đứng làm Quản-Lý đã từng làm Mai-Bản ở các hiệu buôn lớn. Vậy từ nay trở đi các Ngài ở tỉnh xa muốn đóng bất cứ hàng gì, hoặc Bàng Sến, Tạp Hóa, các đồ ăn uống, hay các đồ dùng trong nhà, thì xin cứ gửi giấy hay đánh giây-thép về sẽ có hàng gửi ngay, theo cách lĩnh-hóa giao-ngân.

Đánh giây-thép: Đức-Long Hanoi
Giây nói số 841

Nay kính cáo
Đức-Long, 72 phố Hàng Bồ, Hanoi
3051

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Nay mai sẽ diễn
GIAI ANH HÙNG,
GÁI THUYỀN QUYÊN
(Tuồng cải-lương theo tối Nam-kỳ. Các đào kép đóng trong tích hát này toàn là các tay tài tử có danh tiếng ở Hanoi vào giúp. Các câu ca, ngâm, rất hợp với đàn nhị không sai chút nào, luyện tập rất công phu.

Tối thứ năm 27 Mai 1926
TRƯƠNG-SINH
(Toàn nữ ban ra diễn)

Tích này có hát bài « Quân-tử vu dịch » nghe rất là êm ái.

Đã nhiều lần bản-hội diễn các tích hát chèo cổ mà cát toàn nữ ban ra diễn được các quý khách chiếu cố lại xem rất đông, nay bản-hội xin lựa tích hát này, trong ấy có hát bài quân tử vu dịch mà xưa nay các quý khách ai cũng thích nghe. Vậy xin các các ngài lại chứng kiến cho, vì lần này bọn hát sẽ tranh nhau gắng sức khoe tài trên sân khấu.

Tối thứ sáu 28 Mai 1926
TÂY HỒ CÔNG CHÚA
Tích này có cảnh thủy-tộc. Các cua, trai, ốc, lên đón công chúa về động thanh trông rất là vui mắt.

Tối thứ bảy 29 Mai 1926
TAM VỊ THÁNH MẪU ĐỀN CỜN

Tối chủ-nhật 30 Mai 1926
TRẠI CHIÊU QUÂN

Tối thứ hai 31 Mai 1926
CỦA THIÊN GIÀ ĐỊA

3006

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Giảm giá 20 %.

Bánh xe cao-su (sâm, lốp) bánh sắt, dịp, chục. rayons, janles. aluminium, và các đồ phụ tùng để lắm xe cao-su.

Hàng thực tốt
giá thực rẻ

Quí-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu ĐỨC-LONG. 90, phố Mã-Mây. Hanoi
3041

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu nghiệm, nên thành ra một thứ thuốc thông dụng. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 0$80

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3013

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bản *Tiên*, đã mấy mươi năm nay, có mở những chè-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuất thượng-hảo hạng tại trên non mới cao như liên-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, đóng cách bán-buôn điển chè, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đầu riêng của trà VINH-MẬU đóng bán, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 28.
Hải-dương: phố Khách, số 14.

3026 Vinh-Mậu trà hiệu nổi tiếng.

Rượu bổ-dào:

TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên ta ra đây, chẳng khác như có mấy thứ thuốc về những bệnh tê, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem tờ tự-thuật cho kỹ kẻo nhầm tai!!!

Ở Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tên Nội-các phụng Mệnh phê rằng :

Chiếu tuy đại-thần phòng cẩn MONTÈS qui đang, có chế nên một thứ rượu bổ để dùng trong qua rất hay, đáng nên giữ thường, truyền lục phát thứ gửi cho qui đường-phòng chế-tạo để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư kẻo nhầm.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TRONG LÚC SẢN-DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn mệt nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu; thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc PILULES-PINK Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

Thuốc PILULES-PINK này hàng thuốc nào cũng có bán.

3044

Nhà-xanh

Buổi văn-minh cải-lương chế-tạo,
Bằng mấy lời kính-cáo đồng-bang.
Nhà-nội số 6 hàng Ngang.
Chính hiệu Nam-thịnh bán hàng rẻ thay
Trong nhà có cả thợ may,
Mới mượn người cắt ngày giấy khéo
Tùy lòng khách lấy xanh-tê, [ghê.
Theo được như ý chẳng hề có sai.
Hai xườn cho chí hai vai,
Đều được phẳng cả chẳng hoài hỏng chi
Cỗ-dòm cỗ-dọn một khi,
Văn-minh mốt mới cỗ thì lại cao.
Kính trình quý-khách đồng-bào,
Muốn mặc đẹp đó thì vào may qua.
Lời nói chẳng dám sai ngoa,
Chắc rằng cỗ đến may qua mới tường.
Tôi trông quí chức đi đường,
Nhiều ông mặc áo vai thường vận siêu.
Chẳng qua nhiều chỗ làm liều,
Vậy xin kính cáo mấy điều thực ngôn.

NAM-THỊNH Tailleur
Số 6, phố Hàng Ngang (Hanoi)
kính-cáo 3016

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sữa. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay có kinh huyết sinh ra rào phải, làm cho hay ho đẹt.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT
MÁU BÔ 1$40

3021

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém hẳn chân huyết đi mà chính chân huyết ấy càng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chóng khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh giịp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đàn bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi bệnh hễ có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bao-chế lớn đều có bán cả.

3045

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

là chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là: làm đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 54, phố Tràng-tiền
HANOI 3062

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI
Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ
Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI, Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé 3012

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp
HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »
Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3018

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập từ năm 1836, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lãng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐỂN ĐỘ MÀ HỎI:

EAU KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm vừa dan bà ở cữ* . . . . . *Một lít re:* 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25
Đàn bà thuốc trị bệnh lao, bệnh giịp và các bệnh đau phải rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai:* 1,25
GOUTTES NOTAL. Circulation du Sang — *Thuốc làm cho mạch máu chảy đều.* . . . . . *Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu tin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phiền người mua phải chịu. 3022

COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến hiệu lạ thường — Không sót
Đỡ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi 3002

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là: Đau tỳ vị, bệnh dạ, bệnh gan, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rồi, xong dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, phải tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi 3021

Rượu mùi chính-hiệu Marie-Brizard
(LIQUEURS MARIE-BRIZARD)

Uống rượu mùi, phải trọn thứ chính-hiệu:

Anisette Marie Brizard
Cacao Chouao Marie Brizard
Curaçao orange ou blanc Triple sec
Cherry Brandy
Peach Brandy
Fine Pale Brandy
Rhum Charleston supérieur

TOÀN LÀ THỨ RƯỢU NGON VÀ BỔ
THẾT KHÁCH RẤT LỊCH-SỰ!

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh. 3000

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Một vài khoản tại gian hàng bán đồ sành

Đĩa rẹt bằng sành trắng,	22 c/m.	2 fr. 00
Đĩa trũng bằng sành trắng,	22 c/m.	2 fr. 00
Bát có chân bằng sành trắng,	10 c/m.	2 fr. 00
Đĩa tròn rẹt bằng sành trắng,	26 c/m.	4 fr. 00
Đĩa tròn trũng bằng sành trắng,	27 c/m.	6 fr. 00
Đĩa tròn bằng sành trắng,	34 c/m.	8 fr. 00
Đĩa rẹt bằng sành có vẽ,	22 c/m.	3 fr. 00
Đĩa trũng bằng sành có vẽ,	22 c/m.	3 fr. 00
Bát có chân bằng sành vẽ		2 fr. 50
Bát đĩa dọn đồ ăn, và đồ dét-xé, 44 cái bằng sành có vẽ.	*Một bộ:*	235 fr. 00

3005

LAO NHỌC, MỆT TRÍ, BÚT RỨT CỰC LÒNG, NHỌC XÁC, BUỒN THẢM, ĂN NGỦ KHÔNG ĐẶNG.

NHỮNG NGƯỜI ĐAU MÁU MÒN MỎI YẾU MỆT HƯ NHƯỢC MẤT KHÍ SÚC LIỆT MỎI GÂN CỐT

Tại phong thổ lạ, mệt yếu bịnh con, khi lo làm quá đãi, ăn chơi quá độ một mỏi sanh đau. Ngủ nghê không ngon giấc. Trí thức mòn hao, mất chí phế bỏ công việc. Mình mất tin lấy mình. ấy là tại mình yếu nhiệc bịnh con.

L'ÉLIXIR ZIDAL

là thuốc uống thấm bổ sức lại, tuần như có điển khí chạy vào mình chuyển động cả thân, đâu đó hòa lạc, trở mạnh giỏi, sức lực có lại như lúc xuân xanh.

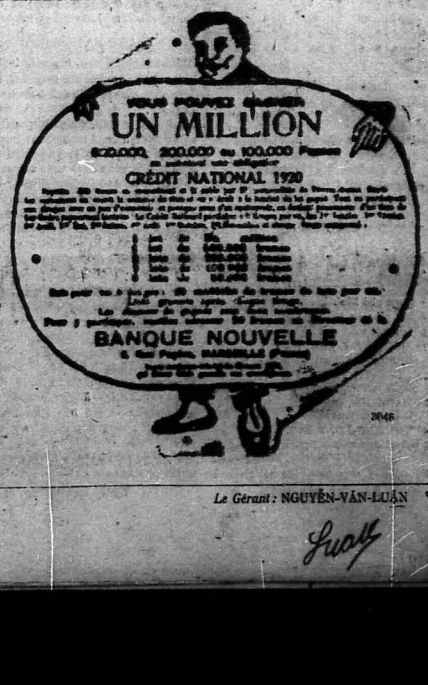
— Có nhiều lời bịnh nhơn và lương-y chứng chắc vậy. —

Mỗi ve giá: 11 fr. 50

Có sách nhỏ chỉ bịnh đã đâu, gởi thơ hỏi hàng.

Spécialités Neurologiques du Docteur Zaïdan, 11, Boulevard de Strasbourg, PARIS

THUỐC CÓ BÁN CÙNG CÁC NHÀ THUỐC

3046

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bac Tan-Van

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN